ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JÁN MAZÁK
της 3ης Δεκεμβρίου 2009[1]

I — Εισαγωγή

1. Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, ο Ralf Schräder ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] (έβδομο τμήμα) της 19ης Νοεμβρίου 2008, Τ-187/06, Schräder κατά Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (στο εξής: ΚΓΦΠ)[2] (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή του R. Schräder κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ, της 2ας Μαΐου 2006 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το εν λόγω τμήμα προσφυγών απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών[3], για τη φυτική ποικιλία SUMCOL 01 (στο εξής: ποικιλία SUMCOL 01).

2. Το κύριο ζήτημα που τίθεται με την αίτηση αναιρέσεως είναι αν το Πρωτοδικείο καλώς επικύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, κατά την οποία η ποικιλία SUMCOL 01 δεν διακρίνεται σαφώς από την ποικιλία αναφοράς, η οποία θεωρείται κοινώς γνωστή.

II — Νομικό πλαίσιο

3. Κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 2100/94, κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας παρέχεται στις ποικιλίες που είναι διακριτές, ομοιογενείς, σταθερές και νέες.

4. Κατά το άρθρο 7 του κανονισμού 2100/94:

«1. Μια ποικιλία θεωρείται ότι είναι διακριτή όταν μπορεί να διακρίνεται σαφώς, βάσει της εκδήλωσης των χαρακτηριστικών που προκύπτει από έναν ιδιαίτερο γονότυπο ή συνδυασμό γονοτύπων, από κάθε άλλη ποικιλία

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.
2 — Συλλογή 2008, σ. II-3151.
3 — ΕΕ L 227, σ. 1.

η ύπαρξη της οποίας είναι κοινώς γνωστή κατά την ημερομηνία της αιτήσεως που καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 51.

2. Η ύπαρξη άλλης ποικιλίας θεωρείται ότι είναι κοινώς γνωστή, εάν, κατά την ημερομηνία της αιτήσεως που καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 51:

α) είχε λάβει δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας ή είχε καταχωρηθεί σε επίσημο μητρώο φυτικών ποικιλιών στην Κοινότητα ή σε οποιοδήποτε κράτος ή σε οποιοδήποτε διακυβερνητικό οργανισμό με σχετική αρμοδιότητα,

β) είχε υποβληθεί γι' αυτήν αίτηση παροχής δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας ή αίτηση για καταχώρησή της σε επίσημο μητρώο ποικιλιών, εφόσον η αίτηση έχει εν τω μεταξύ καταλήξει στην παροχή δικαιώματος ή την καταχώρηση.

Οι βάσει του άρθρου 114 εκτελεστικοί κανόνες είναι δυνατόν να προβλέπουν και άλλες περιπτώσεις κατά τις οποίες μια ποικιλία θεωρείται ως κοινώς γνωστή.»

5. Κατά το άρθρο 67 του κανονισμού 2100/94, προσφυγή μπορεί να ασκηθεί κατά των αποφάσεων του ΚΓΦΠ που έχουν ληφθεί, μεταξύ άλλων, δυνάμει των άρθρων 61 και 62.

6. Κατά το άρθρο 70 του κανονισμού 2100/94:

«1. Εάν το αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης τμήμα του γραφείου κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη, το γραφείο διορθώνει την απόφαση. Αυτό δεν ισχύει αν κατά του προσφεύγοντος έχει υποβληθεί ένσταση από άλλο μετέχον στη διαδικασία άσκησης προσφυγής μέρος.

2. Εάν η απόφαση δεν διορθωθεί εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κατάθεση του εγγράφου με το σκεπτικό της προσφυγής, το [ΚΓΦΠ] αμελλητί:

— αποφασίζει αν, θα ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2, δεύτερη πρόταση, και

— παραπέμπει την προσφυγή στο τμήμα προσφυγών.»

7. Όσον αφορά το σκεπτικό των αποφάσεων και το δικαίωμα ακροάσεως, το άρθρο 75 του κανονισμού 2100/94 ορίζει:

«Οι αποφάσεις του γραφείου συνοδεύονται από το σκεπτικό στο οποίο στηρίζονται. Το σκεπτικό βασίζεται μόνον σε λόγους και αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους προφορικώς ή γραπτώς.»

8. Κατά το άρθρο 76 του κανονισμού 2100/94:

«Στις ενώπιόν του διαδικασίες, το [ΚΓΦΠ] διερευνά τα πραγματικά περιστατικά αυτεπαγγέλτως, καθ' όσον αυτά υπόκεινται σε εξέταση σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55. Δεν λαμβάνει υπόψη του γεγονότα ή αποδεικτικά στοιχεία που δεν υποβλήθηκαν εντός της προθεσμίας που έθεσε το [ΚΓΦΠ].»

9. Με τα άρθρα 60, 61, 62 και 63 του κανονισμού (ΕΚ) 1239/95 της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 1995, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες ενώπιον του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών[4], ορίζονται οι κανόνες σχετικά με την αποδεικτική διαδικασία ενώπιον του γραφείου, τον διορισμό πραγματογνωμόνων, τις δαπάνες της αποδεικτικής διαδικασίας και τα πρακτικά των προφορικών και των αποδεικτικών διαδικασιών.

III — Ιστορικό

10. Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στην προσβαλλομένη απόφαση ως εξής:

«10. Στις 7 Ιουνίου 2001, ο προσφεύγων R. Schräder κατέθεσε αίτηση περί χορηγήσεως κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών στο ΚΓΦΠ, δυνάμει του κανονισμού 2100/94. Η αίτηση αυτή καταχωρίστηκε με αριθ. 2001/0905.

11. Η φυτική ποικιλία για την οποία υποβλήθηκε η αίτηση περί χορηγήσεως δικαιώματος είναι η φυτική

4 — ΕΕ L 121, σ. 37.

ποικιλία SUMCOL 01 (στο εξής: ποικιλία SUMCOL 01 ή οικεία ποικιλία) και παρουσιάστηκε αρχικώς ως ανήκουσα στο είδος Coleus canina, Katzenschreck. Στη συνέχεια, οι διάδικοι συνομολόγησαν ότι η ποικιλία αυτή ανήκει μάλλον στο είδος Plectranthus ornatus.

12. Με την αίτησή [του, ο προσφεύγων] επισήμανε ότι η οικεία ποικιλία κυκλοφορεί ήδη στο εμπόριο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρχικώς τον Ιανουάριο του 2001, με την ονομασία "Verpiss dich" ("Άει χάσου"), αλλά όχι εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προέρχεται από τη διασταύρωση φυτού του είδους Plectranthus ornatus με φυτό του είδους Plectranthus ssp (φυτό που αποκαλείται στα γερμανικά Buntnessel της Νότιας Αμερικής).

13. Την 1η Ιουλίου 2001, το ΚΓΦΠ ανέθεσε στο Bundessortenamt (Ομοσπονδιακό γραφείο φυτικών ποικιλιών, Γερμανία) να προβεί σε τεχνική εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94.

14. Από τον φάκελο της υποθέσεως και την έκθεση των πραγματικών περιστατικών στην προσβαλλομένη απόφαση, καθώς και από τους πραγματικούς ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής, τους οποίους δεν αμφισβήτησε το ΚΓΦΠ, προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της διαδικασίας εξετάσεως, οι ανταγωνιστές του προσφεύγοντος εναντιώθηκαν τη χορήγηση του ζητηθέντος δικαιώματος. Οι ανταγωνιστές αυτοί υποστήριξαν ότι η οικεία ποικιλία δεν ήταν νέα φυτική ποικιλία, αλλά άγρια ποικιλία προελεύσεως Νότιας Αφρικής που κυκλοφορεί στην αγορά από ετών στη χώρα αυτή, καθώς και στη Γερμανία.

15. Η οικεία ποικιλία συγκρίθηκε κατ' αρχάς με ποικιλία αναφοράς που προσκόμισε η επιχείρηση Unger, ανταγωνίστρια του προσφεύγοντος, την οποία η επιχείρηση αυτή είχε ταξινομήσει ως ανήκουσα στο είδος Plectranthus comosus, "παρεμφερές με το ornatus". Πράγματι, προέκυψε ότι οι δύο αυτές ποικιλίες δεν διακρίνονταν σαφώς. Ωστόσο, η Unger δεν μπόρεσε να προσκομίσει κανένα αποδεικτικό στοιχείο ως προς το ότι η ποικιλία αναφοράς ήταν ήδη γνωστή. Κατά συνέπεια, με την προσωρινή του έκθεση, καταρτισθείσα σύμφωνα με τους κανόνες της σύμβασης UPOV (διεθνούς ένωσης για την προστασία νέων φυτικών ποικιλιών) της 28ης Νοεμβρίου 2002, το Bundessortenamt επισήμανε τα εξής:

"[…] το έτος αυτό, το SUMCOL 01 δεν διακρινόταν από τα φυτά που αποκαλούνται Plectranthus ornatus της εταιρίας Unger. Ωστόσο, ο Unger δεν προσκόμισε

κανένα αποδεικτικό στοιχείο περί του ότι η εμπορία των φυτών που άρχισε το 1998. Πρέπει να πραγματοποιηθεί νέος έλεγχος το 2003."

16. Στις 20 Μαρτίου 2002, ο Δρ Menne, ενεργώντας επ' ονόματι της Heine, εξετάστριας του Bundessortenamt επιφορτισμένης με την τεχνική εξέταση, ήρθε σε επαφή με τον E. van Jaarsveld, συνεργάτη του βοτανικού κήπου του Kirstenbosch (Νότια Αφρική), παρακαλώντας τον να του προμηθεύσει μοσχεύματα ή σπόρους των ειδών Plectranthus comosus ή Plectranthus ornatus, που επρόκειτο να χρησιμοποιήσει ως ποικιλίες αναφοράς. Τον ρώτησε επίσης αν ποικιλίες των ειδών αυτών κυκλοφορούν στην αγορά στη Νότια Αφρική.

17. Με την από 25 Μαρτίου 2002 απάντησή του, ο E. van Jaarsveld ανέφερε:

"Η καλλιέργεια των ειδών Plectranthus comosus και P. ornatus είναι συνήθης στη χώρα μας. Το πρώτο είδος θεωρείται πλέον ως παρασιτικό χωροκατακτητικό φυτό και δεν μπορεί να πωλείται σε φυτώρια. Πολύχρωμες ποικιλίες διατίθενται και καλλιεργούνται συχνά και νομίζω ότι εξακολουθεί να είναι νόμιμος ο πολλαπλασιασμός τους. Το είδος P. ornatus εξακολουθεί να χρησιμοποιείται πολύ και να πωλείται από τους δενδροκόμους. Τώρα είναι φθινόπωρο και θα αναζητήσω σπόρους των δύο αυτών ειδών. Εφόσον δεν πρόκειται για αυτόχθονα είδη της περιοχής μας, δεν τα καλλιεργούμε εδώ στο Kirstenbosch και πρέπει να αναζητήσω σπόρους φυτών από κήπους ιδιωτών."

18. Με το από 15 Μαΐου 2002 έγγραφο, η Miller, της Royal Horticultural Society Garden de Wisley (Ηνωμένο Βασίλειο) εξέθεσε τα εξής στην Heine:

Δυστυχώς, δεν έχουμε σπόρους Plectranthus. Προτείνω να έρθετε σε επαφή είτε με την Botanical Society of South Africa στο Kirstenbosch [...] είτε με τη Silverhill Seeds [...], Κεηπτάουν, Νότιος Αφρική.

"Όσον αφορά το C. Canina, είναι πρακτικώς βέβαιον ότι πρόκειται για το είδος Plectrantus ornatus, το οποίο ήταν στο παρελθόν γνωστό με την εσφαλμένη ονομασία P. comosus. Έφερα ορισμένα μοσχεύματα C. canina και

προσομοιάζουν πολύ με τα μοσχεύματα του είδους P. ornatus που καλλιεργώ από ετών και με ένα φυτό που έλαβα πέρυσι από φυτώριο της Μεγάλης Βρετανίας για να προσδιορισθεί η ταυτότητά του."

19. Με την από 16 Οκτωβρίου 2002 επιστολή, ο E. van Jaarsveld έλαβε την εξής θέση, όσον αφορά φωτογραφία της οικείας ποικιλίας που του κοινοποίησε η Heine:

"Το εν λόγω φυτό σας είναι αναμφίβολα P. ornatus L. E. Codd. Γνωρίζω πολύ καλά το είδος αυτό. Το είδος P. comosus είναι μεγάλο θαμνοειδές με πολύ διαφορετικά τριχωτά φύλλα."

20. Στις 12 Δεκεμβρίου 2002, το Bundessortenamt έλαβε τα μοσχεύματα που έστειλε ο E. van Jaarsveld, ο οποίος τα παρουσίασε ως συλλεγέντα από τον ιδιωτικό του κήπο. Επειδή ορισμένα από τα μοσχεύματα αυτά δεν επέζησαν της μεταφοράς, πιθανώς λόγω του ψύχους, το Bundessortenamt πολλαπλασίασε τα επιζήσαντα για να αποκτήσει πρόσθετα μοσχεύματα. Τα φυτά που προήλθαν από τα μοσχεύματα αυτά καλλιεργήθηκαν από κοινού με τα φυτά της οικείας ποικιλίας SUMCOL 01 κατά τη διάρκεια του έτους εξέτασης 2003. Μετά το τέλος της εξέτασης αυτής, προέκυψε ότι η οικεία ποικιλία διακρινόταν ελάχιστα από τα φυτά που προήλθαν από τα μοσχεύματα που έστειλε ο E. van Jaarsveld. Σύμφωνα με την από 19 Αυγούστου 2003 ηλεκτρονική επιστολή της Heine, οι διαφορές ήσαν μεν "ουσιώδεις", αλλά ελάχιστα ορατές.

21. Με το από 7 Αυγούστου 2003 έγγραφο, το ΚΓΦΠ πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι, σύμφωνα με το Bundessortenamt, "τα φυτά δεν ήσαν πλήρως διακριτά σε σχέση με τα φυτά που εξετάσθηκαν στον βοτανικό κήπο του Kirstenbosch". Οι διάδικοι συνομολογούν ότι τα φυτά αυτά προέρχονταν πράγματι από τον ιδιωτικό κήπο του E. van Jaarsveld. Στο έγγραφο αυτό αναφερόταν επίσης ότι, σύμφωνα με την Heine, ο προσφεύγων δεν μπορούσε να προσδιορίσει την ποικιλία του SUMCOL 01 όταν εξέτασε τον χώρο πειραμάτων του Bundessortenamt.

22. Τον Σεπτέμβριο του 2003, ο προσφεύγων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του σε απάντηση των αποτελεσμάτων της τεχνικής εξέτασης. Στις 15 Σεπτεμβρίου 2003, στηριζόμενος, αφενός, στα αποτελέσματα του ερευνητικού ταξιδιού του στη Νότια Αφρική, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 29ης Αυγούστου και 1ης Σεπτεμβρίου 2003, και, αφετέρου, στα αποτελέσματα της επίσκεψής του στον βοτανικό

κήπο του Meise (Βέλγιο), δήλωσε πεπεισμένος ότι τα φυτά που προέρχονταν από τον κήπο του E. van Jaarsveld, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για σύγκριση, δεν ανήκαν στην ποικιλία αναφοράς, αλλά στην ποικιλία SUMCOL 01. Περαιτέρω, εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη φήμη της ποικιλίας αναφοράς.

23. Η τελική έκθεση του Bundessortenamt της 9ης Δεκεμβρίου 2003, καταρτισθείσα σύμφωνα με τους κανόνες της UPOV, κοινοποιήθηκε προς υποβολή παρατηρήσεων στον προσφεύγοντα με το από 15 Δεκεμβρίου 2003 έγγραφο του ΚΓΦΠ. Η έκθεση αυτή καταλήγει ότι η οικεία ποικιλία SUMCOL 01 δεν είναι διακριτή σε σχέση με την ποικιλία αναφοράς Plectranthus ornatus της Νότιας Αφρικής (E. van Jaarsveld).

24. Ο προσφεύγων υπέβαλε τις τελευταίες παρατηρήσεις του επί της εκθέσεως αυτής στις 3 Φεβρουαρίου 2004.

25. Με την απόφαση R 446 της 19ης Απριλίου 2004 (στο εξής: απορριπτική απόφαση), το ΚΓΦΠ απέρριψε την αίτηση περί χορηγήσεως κοινοτικού δικαιώματος λόγω του ότι η ποικιλία SUMCOL 01 δεν είναι διακριτή, υπό την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 2100/94.

26. Όσον αφορά ειδικότερα την προϋπόθεση σχετικά με τη φήμη της ποικιλίας αναφοράς, το ΚΓΦΠ δήλωσε τα εξής με την απορριπτική απόφαση:

“Κατά την τεχνική εξέταση, η ποικιλία SUMCOL 01 δεν ήταν σαφώς διακριτή, όσον αφορά τα εξετασθέντα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, από το υλικό αναφοράς της ποικιλίας Plectranthus ornatus της Νότιας Αφρικής, η οποία, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως (7 Ιουνίου 2001), ήταν κοινώς γνωστή.

[…].

Ο E. van Jaarsveld δήλωσε ότι ο βοτανικός κήπος του Kirstenbosch επικεντρωνόταν στα αυτόχθονα είδη. Το P. ornatus δεν είναι αυτόχθονο φυτό της Νότιας Αφρικής, γεγονός το οποίο εξηγεί τους λόγους για τους οποίους το είδος αυτό δεν καλλιεργείται στον βοτανικό κήπο. Η ποικιλία [αναφοράς]

κυκλοφορεί ωστόσο στην αγορά και πωλείται σε καταστήματα κηπευτικών ειδών της Νότιας Αφρικής, οπότε μπορεί να ανευρεθεί σε ιδιωτικούς κήπους, όπως στον κήπο του E. van Jaarsveld. Εφόσον η ποικιλία αυτή διατίθεται στην αγορά και μπορεί να ανευρεθεί σε ιδιωτικούς κήπους, πρέπει να θεωρηθεί ως κοινώς γνωστή.

Το [ΚΓΦΠ] δεν έχει κανένα λόγο να αμφιβάλλει για την προέλευση του φυτικού υλικού που πρότεινε ο E. van Jaarsveld."

27. Στις 11 Ιουνίου 2004, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ κατά της απορριπτικής αποφάσεως. Με την ευκαιρία αυτή, ζήτησε να του επιτραπεί η πρόσβαση στα διαδικαστικά έγγραφα. Το αίτημα αυτό έγινε πλήρως δεκτό στις 25 Αυγούστου 2004, ήτοι πέντε ημέρες προτού παρέλθει η τετράμηνη προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος με το σκεπτικό της προσφυγής του άρθρου 69 του κανονισμού 2100/94. Παρ' όλ' αυτά, ο προσφεύγων υπέβαλε το υπόμνημα αυτό στις 30 Αυγούστου 2004.

28. Η απορριπτική απόφαση δεν αποτέλεσε το αντικείμενο προδικαστικής αναθεωρήσεως του άρθρου 70 του κανονισμού 2100/94 εντός μηνός από την παραλαβή του δικογράφου της προσφυγής, που προβλέπεται στη διάταξη αυτή. Ωστόσο, με το από 30 Σεπτεμβρίου 2004 έγγραφο, το ΚΓΦΠ γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ότι αποφάσισε αυθημερόν να "αναβάλει την απόφασή του" επί του σημείου αυτού κατά δύο εβδομάδες, για τον λόγο ότι θεωρούσε χρήσιμη τη διεξαγωγή νέων ερευνών.

29. Στις 8 Οκτωβρίου 2004, ο E. van Jaarsveld προσκόμισε στο ΚΓΦΠ τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

"Ο Δρ L. E. Codd περιέγραψε το φυτό Plectranthus ornatus στο 'Plectranthus και allied genera in southern Africa' [Bothalia 11, 4: σ. 393-394 (1975)]. Με τη διάγνωσή του, ο Δρ L. E. Codd αναφέρει ότι 'αναπτύσσεται σε βράχους σε ημισκιώδη μέρη, σε ύψος μεταξύ 1 000 και 1 500 μέτρων, από την Αιθιοπία μέχρι την Τανζανία. Καλλιεργείται και είναι ημιεγκλιματισμένο στη Νότια Αφρική'. Επομένως, μπορώ να ισχυριστώ και να επιβεβαιώσω με τον Δρ L. E. Codd ότι το φυτό αυτό βρίσκεται στο εγχώριο εμπόριο των φυτωρίων μας πλέον των 30 ετών. Το 1975 χρησιμοποιούνταν ήδη ευρέως και κυκλοφορούσε στην αγορά, με το όνομα όμως P. neochilus. Σήμερα, η Plectranthus ornatus βρίσκεται στους κήπους παντού στη Νότια Αφρική και είναι διαδεδομένη στο εμπόριο κηπευτικών ειδών."

30. Στις 13 Οκτωβρίου 2004, το ΚΓΦΠ απηύθυνε νέες ερωτήσεις στον E. van Jaarsveld ως προς τον τόπο και την ημερομηνία συλλογής των μοσχευμάτων, τα αποδεικτικά στοιχεία της αγοράς τους, τις εναλλακτικές πηγές κτήσης και την πιθανή προέλευση του ευρωπαϊκού φυτικού υλικού, καθώς και την παραπομπή στο έργο του Δρ L. E. Codd.

31. Στις 15 Οκτωβρίου 2004, ο E. van Jaarsveld απάντησε ως εξής:

"Τα εν λόγω φυτά δεν αγοράσθηκαν – είναι ένας συνηθισμένος κλώνος που οι άνθρωποι φυτεύουν παντού στο Κεηπτάουν και στη Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής (ΔΝΑ). Τα φυτά που έστειλα προέρχονταν από τον ιδιωτικό κήπο μου (διαμένω και εργάζομαι στον βοτανικό κήπο του Kirstenbosch), έλαβα ένα μόσχευμα προ ετών από τον κήπο ενός φίλου στο Plumstead, που είχε διαδοθεί με το εμπόριο κηπευτικών ειδών. Εθιμικά καλλιεργούσαμε το φυτό αυτό στον βοτανικό κήπο μας με την ονομασία P. neochilus, από τότε όμως που ανακαλύψαμε ότι είναι ξενικό είδος το εκριζώσαμε από τον βοτανικό κήπο του Kirstenbosch, διότι καλλιεργούμε μόνο φυτά της ΔΝΑ. Ο κλώνος αυτός διατίθεται στα φυτώρια παντού στη ΔΝΑ και κυκλοφορεί στο εμπόριο κηπευτικών ειδών από τις αρχές της δεκαετίας του 1970. Εργάζομαι επί του Plectr. από πολλών ετών και είμαι πολύ εξοικειωμένος με τον κλώνο αυτό· δεν έχει παραχθεί από σπορά και επομένως δεν έχει την ίδια γενετική προέλευση, οπότε είναι ένας μοναδικός κλώνος.

Θα σας αποστείλω αντίγραφο των συναφών με το θέμα αυτό σελίδων του βιβλίου του Δρ L. E. Codd."

32. Το ΚΓΦΠ επικοινώνησε επίσης με το νοτιοαφρικανικό Υπουργείο Γεωργίας, αναφέροντας τη γνωμοδότηση του E. van Jaarsveld και ζητώντας περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα του είδους Plectranthus ornatus.

33. Με την από 2 Νοεμβρίου 2004 απάντησή της, η J. Sadie, του υπουργείου αυτού προβάλλει τα εξής:

"Επικοινώνησα με έναν άλλο εμπειρογνώμονα περί του Plectranthus, τον Δρ Gert Brits, ο οποίος είναι επίσης κάτοχός του.

Κατ' αρχάς, το Plectranthus είναι ένα από τα είδη που εμπίπτουν στον τομέα εργασίας του Ernst E. van Jaarsveld από πολλών ετών· αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο Ernst E. van Jaarsveld είναι πράγματι εμπειρογνώμων όσον αφορά το είδος αυτό και οι πληροφορίες του είναι αξιόπιστες.

Η δημοσίευση του L. E. Codd το 1975, 'Plectranthus (Labiataea) και allied genera in southern Africa', Bothalia 11(4): 371-442, αναφέρει το P. ornatus ως φυτό που καλλιεργείται και είναι ημιεγκλιματισμένο στη Νότια Αφρική. Τούτο επιβεβαιώνεται από τον Andrew Hankey με το άρθρο του που δημοσιεύθηκε στο τεύχος υπ' αριθ. 21 του Plantlife , τον Σεπτέμβριο του 1999, 'The genus Plectranthus in South Africa: diagnostic characters και simple fields keys', σ. 8-15.

Δεύτερον, το Plectranthus ornatus είναι είδος που προέρχεται από την τροπική Αφρική (Τανζανία και Κένυα). Το είδος αυτό προσομοιάζει πολύ με το είδος της Νότιας Αφρικής, P. neochilus, οι δε διαφορές τους έγκεινται στο ότι το P. neochilus έχει μακρύτερη ταξιανθία και το P. ornatus φύλλα με στρογγυλεμένες άκρες. Οι δενδροκόμοι συγχέουν προφανώς τα δύο είδη. Καθώς οι περισσότεροι δενδροκόμοι δεν είναι ειδικευμένοι βοτανολόγοι, εμπιστεύονται άλλους για την αναγνώριση των φυτών και ελάχιστοι από αυτούς γνωρίζουν τις λεπτές διαφορές όπως, εν προκειμένω, μεταξύ των δύο ειδών.

Είναι γεγονός ότι το είδος αυτό προέρχεται από την Αφρική και αν τα φυτά, ακόμη κι αν προέρχονται από ιδιωτικούς κήπους, δεν μπορούν να διακριθούν από ποικιλία ως προς την οποία ο κάτοχος ζητεί τη χορήγηση δικαιώματος, τούτο σημαίνει ότι η 'ποικιλία' δεν είναι μοναδική.

Στο Pretoria Herbarium, βρίσκονται αποξηραμένα δείγματα P. ornatus, συλλεγέντα από κήπο το 1960. Τα είδη των αποξηραμένων δειγμάτων, που έχουν συλλεγεί από εγκλιματισμένα και κηπευτικά φυτά στη Νότια Αφρική, επιβεβαιώνονται με την πρόσφατη δημοσίευση του Δρ H. F. Glen, 'Cultivated Plants of southern Africa — names, common names, literature', 2002, σ. 326.

[...] Μπορούμε να καθορίσουμε τις πηγές παραγωγής του P. ornatus, αλλά τούτο απαιτεί χρόνο. Ωστόσο, μπορώ να σας παραπέμψω στους δενδροκόμους του Rodene Wholesale Nursery στο Port Elizabeth, οι οποίοι κατήγγειλαν την καταχώριση ποικιλίας P. neochilus στις Ηνωμένες Πολιτείες διότι, βάσει εικόνων, δεν κατορθώνουν να τη διακρίνουν από το σύνηθες P. neochilus που καλλιεργούν περίπου από δεκαπενταετίας."

34. Στις 10 Νοεμβρίου 2004, το ΚΓΦΠ αποφάσισε να μην τροποποιήσει την απορριπτική απόφαση βάσει της διαδικασίας προδικαστικής αναθεωρήσεως του άρθρου 70 του κανονισμού 2100/94 και παρέπεμψε την προσφυγή στο τμήμα προσφυγών. Το ΚΓΦΠ επισήμανε ότι το κρίσιμο ζήτημα είναι αν το φυτικό υλικό της ποικιλίας αναφοράς που έστειλε στο Bundessortenamt ο E. van Jaarsveld ήταν, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, υλικό της ποικιλίας SUMCOL 01 το οποίο εξήχθη από τη Γερμανία στη Νότια Αφρική. Το ΚΓΦΠ έδωσε αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό, στηριζόμενο στην τεχνική έκθεση του Bundessortenamt, από την οποία προέκυψε η ύπαρξη διαφορών μεταξύ της οικείας ποικιλίας και της ποικιλίας αναφοράς όσον αφορά το ύψος του φυτού, το μήκος του φύλλου και το μήκος του σωλήνα του κάλυκα του άνθους.

35. Με την από 8 Σεπτεμβρίου 2005 γραπτή απάντησή του σε ερώτημα του τμήματος προσφυγών, το ΚΓΦΠ αναγνώρισε ότι η αλλαγή κλίματος και τοποθεσίας μπορεί να προκαλέσει αντιδράσεις των φυτών και, όπως εξήγησε το Bundessortenamt, δεν μπορεί επομένως να αποκλεισθεί εντελώς ότι ποικιλίες που έχουν τόσο αμελητέες διαφορές όσο η οικεία ποικιλία και η ποικιλία αναφοράς εμπίπτουν στην ίδια ποικιλία.

36. Η ακρόαση των διαδίκων από το τμήμα προσφυγών έγινε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 30ής Σεπτεμβρίου 2005. Από τα πρακτικά της συνεδριάσεως αυτής προκύπτει ότι η Heine παρέστη ως εκπρόσωπος του ΚΓΦΠ. Μεταξύ άλλων, δήλωσε ότι, από τα έξι μοσχεύματα που έστειλε ο E. van Jaarsveld, τέσσερα μόνον επέζησαν της μεταφοράς. Για να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι οι διαφορές της οικείας ποικιλίας και της ποικιλίας αναφοράς οφείλονται σε περιβαλλοντικούς παράγοντες, δημιουργήθηκαν νέα μοσχεύματα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ως ποικιλία αναφοράς. Εφόσον τα μοσχεύματα αυτά είναι δεύτερης γενιάς, οι διαπιστωθείσες διαφορές πρέπει, κατά την άποψη της Heine, να καταλογισθούν σε γονοτυπικούς παράγοντες.

37. Από τα πρακτικά της συνεδριάσεως προκύπτει επίσης ότι, κατόπιν αυτής, το τμήμα προσφυγών δεν είχε απολύτως πεισθεί για τη φήμη της ποικιλίας αναφοράς. Χωρίς να αμφισβητήσει την αξιοπιστία και την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη του E. van Jaarsveld, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ορισμένοι συναφείς ισχυρισμοί του δεν ήσαν αρκούντως τεκμηριωμένοι, οπότε θεώρησε ότι είναι προφανώς απαραίτητο να προβεί σε αυτοψία στη Νότια Αφρική, την οποία θα πραγματοποιούσε ένα από τα μέλη του βάσει των αποδεικτικών μέσων του άρθρου 78 του κανονισμού 2100/94.

[…].

39. Στις 27 Δεκεμβρίου 2005, το τμήμα προσφυγών εξέδωσε διάταξη περί διεξαγωγής της εν λόγω αποδεικτικής διαδικασίας. Έθεσε ως προϋπόθεση συναφώς την κατάθεση εγγύησης από τον προσφεύγοντα ύψους 6 000 ευρώ, βάσει του άρθρου 62 του κανονισμού (ΕΚ) 1239/95 […].

40. Με το από 6 Ιανουαρίου 2006 υπόμνημα, ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι δεν υποχρεούνταν να προσκομίσει αποδείξεις και δεν ζήτησε τη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας. Τόνισε ότι απόκειται στο ΚΓΦΠ να καθορίσει τον διακριτικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 2100/94. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, για τον λόγο αυτό ένα "αναγνωριστικό ταξίδι" στη Νότια Αφρική μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνον κατ' εφαρμογήν του άρθρου 76 του κανονισμού 2100/94. Βάσει αυτού, δεν υποχρεούνταν να καταθέσει εγγύηση επί των εξόδων.

41. Με την από 2 Μαΐου 2006 απόφαση (υπόθεση A 003/2004, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή που στρεφόταν κατά της απορριπτικής αποφάσεως. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η ποικιλία SUMCOL 01 δεν μπορούσε να διακριθεί σαφώς από κοινώς γνωστή ποικιλία αναφοράς, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως.

42. Όσον αφορά τη μη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας που αποφασίστηκε με διάταξη, το τμήμα προσφυγών τόνισε τα εξής στη σελίδα 20 της αποφάσεως αυτής:

> "Το τμήμα δεν εξέδωσε τη διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων όσον αφορά την ταυτότητα και τη φήμη της προερχόμενης από τον κήπο του E. van Jaarsveld ποικιλίας αναφοράς διότι, κατόπιν αμφιβολιών επί των προαναφερθέντων ζητημάτων, πείσθηκε τελικώς ότι η χρησιμοποιηθείσα για σύγκριση ποικιλία ήταν η ποικιλία αναφοράς και όχι το SUMCOL 01 και ότι η ποικιλία αναφοράς ήταν κοινώς γνωστή κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως.
>
> Για τον λόγο αυτό, το γεγονός ότι ο προσφεύγων δεν κατέθεσε εγγύηση, σχετικά με τη διεξαγωγή αποδεικτικής διαδικασίας, δεν αποτελεί αιτιώδη σύνδεσμο στην απόφαση περί μη διεξαγωγής της αποδεικτικής διαδικασίας."»

IV — Διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

11. Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 18 Ιουλίου 2006, ο R. Schräder άσκησε ενώπιον του

Πρωτοδικείου προσφυγή κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων επικαλέστηκε, κατ' ουσίαν, οκτώ λόγους, ήτοι παράβαση του κανονισμού 2100/94 –ειδικότερα του άρθρου 62 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, παράγραφοι 1 και 2, 67, παράγραφος 2, 70, παράγραφος 2, 75 και «της γενικής απαγορεύσεως, σε ένα κράτος δικαίου, να λαμβάνονται αποφάσεις αιφνιδίως», 76 και 88–, καθώς και παράβαση των άρθρων 60, παράγραφος 1, και 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 1239/95.

12. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε όλους τους λόγους ως αβάσιμους, μη έχοντες επιρροή ή αλυσιτελείς, και, συνεπώς, και την προσφυγή, και καταδίκασε τον R. Schräder στα δικαστικά έξοδα.

V — Αιτήματα των διαδίκων

13. Ο R. Schräder ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου (έβδομο τμήμα) της 18ης Νοεμβρίου 2008 στην υπόθεση Τ-187/06,

— να δεχθεί το αίτημα που υπέβαλε πρωτοδίκως ο αναιρεσείων και να ακυρώσει την απόφαση του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 2ας Μαΐου 2006 (υπόθεση Α003/2004).

Επικουρικώς, επί του δεύτερου σκέλους του αιτήματος:

— να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο προς έκδοση νέας αποφάσεως,

— να υποχρεώσει το ΚΓΦΠ να φέρει τα έξοδα της κατ' αναίρεση δίκης, της δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου και της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

14. Το ΚΓΦΠ ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως,

— να καταδικάσει τον R. Schräder στα δικαστικά έξοδα των ενώπιον του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου διαδικασιών.

17. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει πέντε σκέλη, σχετικά με περαιτέρω παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, προδήλως αντιφατικές διαπιστώσεις και δικονομικά σφάλματα, ειδικότερα κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι η λεπτομερής περιγραφή φυτικής ποικιλίας στην επιστημονική βιβλιογραφία μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση του αν πρόκειται για κοινώς γνωστή ποικιλία.

VI — Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Α — *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις*

18. Κατά το ΚΓΦΠ, οι λόγοι αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι, διότι αφορούν εξ ολοκλήρου την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων από το Πρωτοδικείο. Σε κάθε περίπτωση, το ΚΓΦΠ αμφισβητεί τα επιχειρήματα του R. Schräder και προβάλλει ότι οι λόγοι αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

15. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως ο R. Schräder προβάλλει δύο λόγους, οι οποίοι υποδιαιρούνται σε περισσότερα σκέλη.

16. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος περιλαμβάνει έξι σκέλη, ο R. Schräder υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, κατά τον έλεγχο της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε δικονομικά σφάλματα, διότι έκρινε υπερβολικά αυστηρά τους ισχυρισμούς του, κατέληξε σε αντιφατικά συμπεράσματα, προσέβαλε το δικαίωμά του ακροάσεως, προέβη σε προδήλως εσφαλμένες διαπιστώσεις, παραμόρφωσε πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία.

19. Στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι από την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως όντως προκύπτουν ζητήματα παραδεκτού και αμφότεροι οι διάδικοι έχουν αναπτύξει ισχυρισμούς σχετικά με το εύρος του δικαστικού ελέγχου σε υποθέσεις με αντικείμενο τη χορήγηση δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών βάσει του κανονισμού 2100/94, είναι χρήσιμες ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με την αποστολή των κοινοτικών δικαστηρίων στις υποθέσεις αυτές και τα όρια των αρμοδιοτήτων τους.

20. Πρέπει να τονιστεί εξαρχής ότι –πέραν της ενδεχόμενης προδικαστικής αναθεωρήσεως από το όργανο του ΚΓΦΠ που εξέδωσε την απόφαση– οι αποφάσεις του ΚΓΦΠ, σχετικά με τη χορήγηση ή μη κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών υπόκεινται σε τρία στάδια ελέγχου, εκ των οποίων το πρώτο είναι η ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Κατόπιν αυτής της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου, προβλέπεται δυνατότητα δικαστικού ελέγχου από το Πρωτοδικείο [Γενικό Δικαστήριο], δυνάμει του άρθρου 73, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2100/94, και από το Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 225 ΕΚ.

21. Σημειωτέον, συναφώς, ότι το αντικείμενο του ελέγχου διαφέρει σε κάθε στάδιο. Κατά τα άρθρα 71 και 72 του κανονισμού 2100/94, το τμήμα προσφυγών, στο πλαίσιο του ελέγχου που ασκεί, μπορεί να επανεξετάσει την υπόθεση και να αποφανθεί επ' αυτής, ασκώντας όλες τις εξουσίες του ΚΓΦΠ. Δύναται, δηλαδή, να επανεξετάσει πλήρως τους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς που προβάλλονται με τη διοικητική προσφυγή[5].

22. Το Πρωτοδικείο [Γενικό Δικαστήριο] είναι αρμόδιο να εξετάζει τη νομιμότητα αποφάσεως του τμήματος προσφυγών η οποία έχει προσβληθεί ενώπιόν του. Εξετάζει, δηλαδή, αν κατά την έκδοση της αποφάσεως αυτής από το τμήμα προσφυγών[6] συνέτρεχε κάποιος από τους λόγους του άρθρου 73, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94 και, συγκεκριμένα, αναρμοδιότητα, παράβαση ουσιώδους τύπου, παράβαση της Συνθήκης, του κανονισμού ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους ή κατάχρηση εξουσίας.

23. Αντικείμενο της αιτήσεως αναιρέσεως που ασκείται ενώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 225 ΕΚ είναι, αντιθέτως, ο έλεγχος της νομιμότητας της αποφάσεως του Πρωτοδικείου [Γενικού Δικαστηρίου]. Συνεπώς, εν προκειμένω, το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να επανεξετάσει την απόφαση του τμήματος προσφυγών, ούτε, βέβαια, την αρχική απόφαση του ΚΓΦΠ. Επίσης, η κατ' αναίρεση διαδικασία δεν αποσκοπεί στη γενική επανεξέταση της προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου. Αντιθέτως, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το Δικαστήριο εξετάζει κατ' αναίρεση μόνον τις νομικές κρίσεις του Πρωτοδικείου –αποκλειομένων, καταρχήν, των πραγματικών διαπιστώσεων– επί των ισχυρισμών που έχουν προβληθεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού[7].

5 — Παρόμοιο είναι το σύστημα ελέγχου που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994 L 11, σ. 1): βλ., ιδίως, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2007, C-29/05 P, ΓΕΕΑ κατά Kaul (Συλλογή 2007, σ. I-2213, σκέψεις 56 και 57).

6 — Βλ., στο πλαίσιο αυτό, την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5 απόφαση Kaul (σκέψεις 53 και 54)· βλ., επίσης, απόφαση της 11ης Μαΐου 2006, C-416/04 P, Sunrider κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2006, σ. I-4237, σκέψη 55).

7 — Βλ., σχετικά, αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 2008, C-348/06 P, Επιτροπή κατά Girardot (Συλλογή 2008, σ. I-833, σκέψη 49), και της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-1981, σκέψη 59).

24. Επιπλέον, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 59 έως 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τον έλεγχο των διοικητικών πράξεων των κοινοτικών οργάνων, τα κοινοτικά δικαστήρια υπόκεινται επίσης σε ορισμένους περιορισμούς, όσον αφορά το εύρος του δικαστικού ελέγχου.

25. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η κοινοτική αρχή που καλείται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, να πραγματοποιήσει πολύπλοκες εκτιμήσεις, τεχνικής, επιστημονικής, οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, πρέπει να διαθέτει διακριτική ευχέρεια[8]. Κατά την ίδια νομολογία, ο κοινοτικός δικαστής, όταν ελέγχει διοικητική απόφαση στηριζόμενη σε τέτοιου είδους εκτιμήσεις, δεν μπορεί να υποκαθιστά την εκτίμηση της αρμόδιας αρχής με τη δική του. Κατά συνέπεια, στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαστικός έλεγχος πρέπει να περιορίζεται στο αν το επίδικο μέτρο ενέχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή εκδόθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας ή αν η οικεία αρχή υπερέβη προδήλως τα όρια της διακριτικής ευχέρειάς της[9]. Ειδικότερα, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο κοινοτικός δικαστής οφείλει να ελέγχει την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, καθώς και αν έχουν ληφθεί υπόψη όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκτίμηση της εξεταζόμενης σύνθετης καταστάσεως[10].

26. Φρονώ ότι η νομολογία αυτή είναι εφαρμοστέα και όσον αφορά τη χορήγηση κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι οι διοικητικές αποφάσεις που εκδίδονται στον τομέα αυτόν στηρίζονται σε πολύπλοκες εκτιμήσεις, όπως αυτές για τις οποίες γίνεται λόγος στην προαναφερθείσα νομολογία, τέτοια δε εκτίμηση αποτελεί, όπως έκρινε το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 63 έως 66 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα φυτικής ποικιλίας βάσει των κριτηρίων του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94.

8 — Βλ. σχετικά, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-99/99, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-11535, σκέψη 26), της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-150/94, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-7235, σκέψη 49), της 12ης Μαρτίου 2002, C-27/00 και C-122/00, Omega Air (Συλλογή 2002, σ. I-2569, σκέψη 65), της 12ης Οκτωβρίου 2004, C-87/00, Nicoli κατά Eridania (Συλλογή 2004, σ. I-9357, σκέψη 37), της 29ης Απριλίου 2004, C-372/97, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψη 83), και της 14ης Ιανουαρίου 1997, C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-135, σκέψη 34).

9 — Βλ., σχετικά, διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 2001, C-474/00 P(R), Επιτροπή κατά Bruno Farmaceuitici κ.λπ. (Συλλογή 2001, σ. I-2909, σκέψη 90), αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2007, C-202/06 P, Cementbouw κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-12129, σκέψη 53), και της 2ας Ιουλίου 2009, C-343/07, Bavaria και Bavaria Italia (Συλλογή 2009, σ. I-5491, σκέψη 82).

10 — Βλ., σχετικά, αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2007, C-525/04 P, Ισπανία κατά Lenzing (Συλλογή 2007, σ. I-9947, σκέψη 57), και της 18ης Ιουλίου 2009, C-326/05 P, Industrias Químicas del Vallés κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-6557, σκέψεις 76 και 77).

27. Κατόπιν των προεκτεθέντων και δεδομένου ότι πολλά από τα σκέλη των λόγων αναιρέσεως που επικαλείται ο R. Schräder αλληλεπικαλύπτονται, κρίνω σκόπιμο να εξετάσω από κοινού (i) το πρώτο και το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και (ii) το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο σκέλος του λόγου αυτού. Ομοίως, θα εξετάσω από κοινού το πρώτο, δεύτερο και τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου.

Β — *Λόγοι αναιρέσεως*

1. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

α) Επί του πρώτου και δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με την κρίση του Πρωτοδικείου ως προς το αν η ποικιλία αναφοράς και η ποικιλία SUMCOL 01 ταυτίζονται

i) Κύρια επιχειρήματα

28. Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο R. Schräder αμφισβητεί τις κρίσεις που διατύπωσε το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 76, 79 και 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με τις απόψεις της H. Heine ως προς το αν η ποικιλία αναφοράς E. van Jaarsveld και η ποικιλία SUMCOL 01 ταυτίζονται. Ο R. Schräder προβάλλει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε, με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού περί πλημμελούς καταγραφής των επισημάνσεων της H. Heine στην προσβαλλόμενη απόφαση. Δεύτερον, από τα πρακτικά της ακροάσεως ενώπιον του τμήματος προσφυγών της 30ής Σεπτεμβρίου 2005, για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας το περιεχόμενο των καταθέσεων, διότι τα πρακτικά αυτά δεν έχουν τηρηθεί σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95. Τρίτον, επίσης στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έχει στηριχθεί σε αποδεικτικά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στη δικογραφία, οπότε συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεως των αποδεικτικών στοιχείων, οι δε διαπιστώσεις του σχετικά με την ηλεκτρονική επιστολή της H. Heine στηρίζονται σε εικασίες.

29. Το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αφορά δικονομικές παραβάσεις σε σχέση με τις διαπιστώσεις στις οποίες καταλήγει το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 36, 71, 73, 74, 79 και 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ως προς το αν η ποικιλία αναφοράς E. van Jaarsveld και η ποικιλία SUMCOL 01 ταυτίζονται. Κατά τον R. Schräder, το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε, με τη σκέψη 73 της

αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα στοιχεία που αυτός επικαλέστηκε δεν αρκούν προς αναίρεση του συμπεράσματος του Bundessortenamt ότι οι διαφορές μεταξύ της ποικιλίας αναφοράς E. van Jaarsveld και της ποικιλίας SUMCOL 01 δεν μπορούν να αποδοθούν σε περιβαλλοντικούς παράγοντες.

30. Συναφώς, ο R. Schräder προβάλλει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο έκρινε υπερβολικά αυστηρά τους ισχυρισμούς του και, ως εκ τούτου, παραβίασε τις αρχές που διέπουν τη διεξαγωγή αποδείξεων. Προβάλλει, ειδικότερα ότι, λόγω του χρονικού διαστήματος που παρήλθε από την εξέταση των φυτών, δεν ήταν δυνατόν να προσκομίσει περισσότερο εξειδικευμένα στοιχεία, ώστε να αντικρούσει τις δηλώσεις της H. Heine κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Ο R. Schräder επισημαίνει, επιπλέον, ότι, με τη σκέψη 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η H. Heine κατέθεσε υπό την ιδιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία και όχι του μάρτυρα ή του εμπειρογνώμονα. Δεδομένου ότι ο R. Schräder αμφισβήτησε το περιεχόμενο της καταθέσεως αυτής, το τμήμα προσφυγών και το Πρωτοδικείο δεν έπρεπε να δεχθεί τους ισχυρισμούς του ΚΓΦΠ χωρίς να προηγηθεί η διεξαγωγή των αποδείξεων που ο R. Schräder είχε προτείνει. Απορρίπτοντας εν γένει τις προτάσεις του R. Schräder για διεξαγωγή αποδείξεων, το Πρωτοδικείο προσέβαλε το δικαίωμα ακροάσεως του R. Schräder.

31. Δεύτερον, ο R. Schräder προβάλλει ότι το συμπέρασμα που διατυπώνει το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι ισχυρισμοί του δεν ήταν αρκούντως συγκεκριμένοι, συνιστά παραμόρφωση πραγματικών περιστατικών και του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη τους ισχυρισμούς που προέβαλε ο R. Schräder με την κατάθεσή του ενώπιον του τμήματος προσφυγών, σχετικά με τις συγκριθείσες το 2003 ποικιλίες, και με τις έγγραφες παρατηρήσεις του της 14ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τις διαφορές των συγκεκριμένων ποικιλιών. Τέλος, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του το αίτημα που διατύπωσε ο R. Schräder, με το σημείο 43 της προσφυγής του, να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη προς απόδειξη του ισχυρισμού του ότι οι διαφορές αυτές οφείλονται στην αναπαραγωγή της ποικιλίας αναφοράς από το Bundessortenamt.

ii) Εκτίμηση

32. Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι, κατά πάγια νομολογία, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο, αφενός, για τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεών του προκύπτει από έγγραφα που έχουν τεθεί υπόψη του, και, αφετέρου, για την αξιολόγηση αυτών των πραγματικών περιστατικών. Μετά τη διαπίστωση ή την αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 225 ΕΚ, να ελέγξει τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών

περιστατικών και τις έννομες συνέπειες που έχει συναγάγει συναφώς το Πρωτοδικείο[11].

33. Το Δικαστήριο δεν είναι, επομένως, αρμόδιο να εξακριβώνει τα πραγματικά περιστατικά ούτε, κατ' αρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Συγκεκριμένα, εφόσον η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι δικονομικοί κανόνες σχετικά με το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να αξιολογήσει τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία. Επομένως, η αξιολόγηση αυτή δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο στον έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν συντρέχει παραμόρφωση του περιεχομένου των στοιχείων αυτών[12].

34. Επομένως, οι αιτιάσεις κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να εξεταστούν εντός του πλαισίου αυτού.

35. Οι αιτιάσεις αυτές στρέφονται κατά των σκέψεων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με τις οποίες το Πρωτοδικείο απέρριψε ως αβάσιμο το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, στο πλαίσιο του οποίου ο R. Schräder υποστήριξε ότι το ΚΓΦΠ και το τμήμα προσφυγών κακώς έκριναν ότι η ποικιλία SUMCOL 01 δεν είναι διακριτή, κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού 2100/94.

36. Το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα στοιχεία που επικαλείται ο R. Schräder δεν αρκούν για να γίνει δεκτό ότι το Bundessortenamt και, εν συνεχεία, το ΚΓΦΠ και το τμήμα προσφυγών υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, δυνάμενη να επιφέρει ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

37. Η διαπίστωση αυτή βάλλεται διττώς, με δύο πρώτα σκέλη του πρώτου λόγου αναιρέσεως: πρώτον, κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα στοιχεία που επικαλείται ο R. Schräder σχετικά με την επίδραση περιβαλλοντικών παραγόντων δεν αρκούν για την αντίκρουση των συμπερασμάτων του Bundessortenamt και, δεύτερον, κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο απέρριψε, με τις σκέψεις 77 έως 79, τα επιχειρήματα που αντλεί ο R. Schräder από τις εκτιμήσεις που

11 — Βλ., σχετικά, απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008, C-101/07 P και C-110/07 P, Coop de France bétail et viande κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. I-10193, σκέψη 58), της 6ης Απριλίου 2006, C-551/03 P, General Motors κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-3173, σκέψη 51), και της 22ας Μαΐου 2008, C-266/06 P, Evonik Degussa κατά Επιτροπής, (σκέψη 72).

12 — Βλ. σχετικά, προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 11 αποφάσεις Coop de France bétail et viande κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 59), General Motors κατά Επιτροπής (σκέψη 52), και Evonik Degussa κατά Επιτροπής (σκέψη 73).

διατύπωσε η H. Heine με την κατάθεσή της ενώπιον του τμήματος προσφυγών και με την ηλεκτρονική επιστολή προς το ΚΓΦΠ.

38. Επομένως, κατά το μέτρο που επιδιώκει να αποδείξει εσφαλμένη την κρίση του Πρωτοδικείου ότι τα προαναφερθέντα περιστατικά και περιστάσεις δεν αρκούν για να ανατραπεί το συμπέρασμα του Bundessortenamt, ο R. Schräder, αν και προβάλλει πλάνη περί το δίκαιο, εντούτοις αμφισβητεί, κατ' ουσίαν, τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο και την αποδεικτική αξία τους.

39. Επομένως, υπό το πρίσμα της προπαρατεθείσας νομολογίας[13], το πρώτο και το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέα ως απαράδεκτα.

40. Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε πραγματικά περιστατικά και το περιεχόμενο αποδεικτικών στοιχείων κατά την εξέταση των επιχειρημάτων σχετικά με τις εκτιμήσεις της H. Heine και την ενδεχόμενη επίδραση περιβαλλοντικών παραγόντων στις διαφορές μεταξύ ποικιλίας αναφοράς και ποικιλίας SUMCOL 01, αποτελεί πάγια νομολογία ότι η συντρέχει παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων όταν, χωρίς να χρειάζεται να διεξαχθούν νέες αποδείξεις, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αξιολόγηση των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων είναι προδήλως εσφαλμένη[14].

41. Πάντως, με τους ισχυρισμούς που προβάλλονται στο πλαίσιο του πρώτου και του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως επιδιώκεται απλώς η αμφισβήτηση της εκ μέρους του Πρωτοδικείου αξιολογήσεως των πραγματικών περιστατικών και, ειδικότερα, της διαπιστώσεως που διατυπώνεται στη σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ο R. Schräder, όμως, δεν απέδειξε κατά ποιον τρόπο το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων κατά την έννοια της προπαρατεθείσας νομολογίας. Ας σημειωθεί, συναφώς, ότι το να αποδειχθεί ότι το Πρωτοδικείο μπορούσε ή, κατά την άποψη του R. Schräder, έπρεπε να αξιολογήσει διαφορετικά τα αποδεικτικά στοιχεία και να προσδώσει διαφορετική αποδεικτική αξία σε αυτά διαφέρει από το να αποδειχθεί ότι η αξιολόγηση των εν λόγω περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων από το Πρωτοδικείο ήταν προδήλως εσφαλμένη.

13 — Βλ. σημεία 32 και 33 ανωτέρω.

14 — Βλ. σχετικά, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2008, C-304/06 P, Eurohypo κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2008, σ. I-3297, σκέψη 34), της 18ης Ιανουαρίου 2007, C-229/05 P, PKK και KNK κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2007, σ. I-439, σκέψη 37), και προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 10 Industrias Químicas del Vallés κατά Επιτροπής (σκέψη 60).

42. Εκτός αυτού, δεν θεωρώ βάσιμο τον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο έχει παραβεί, με ορισμένες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τους δικονομικούς κανόνες σχετικά με το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή αποδείξεων.

43. Πρώτον, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να εκτιμήσει αν η ποικιλία SUMCOL 01 στερείται διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94. Αρμοδιότητά του είναι να εξετάσει αν η εκτίμηση αυτή του τμήματος προσφυγών είναι προδήλως εσφαλμένη [15].

44. Δεύτερον, όσον αφορά την αξιολόγηση της καταθέσεως της H. Heine, ακόμη και αν γίνει δεκτό, όπως υποστηρίζει ο R. Schräder, ότι τα πρακτικά της ακροάσεως δεν δόθηκαν στους διαδίκους προς έγκριση, κατά παράβαση του άρθρου 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95, το διαδικαστικό αυτό σφάλμα δεν αρκεί από μόνο του ώστε να αμφισβητηθεί η αναφορά του Πρωτοδικείου σε αυτά, στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, η εξέταση του ισχυρισμού περί μη ορθής καταγραφής της καταθέσεως της H. Heine στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν εμπίπτει στην αναιρετική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, αλλά στην αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, το οποίο έκρινε, με τη σκέψη 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη [16], ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν αποδείχθηκε. Τέλος, με τη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εξηγεί γιατί, κατόπιν συνολικής αξιολογήσεως των αποδεικτικών στοιχείων, έκρινε ότι δεν μπορεί να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην εκτίμηση που διατυπώνει η H. Heine με την ηλεκτρονική επιστολή της 20ής Ιουνίου 2005. Επομένως, το Πρωτοδικείο, ασκώντας την αποκλειστική αρμοδιότητά του αξιολογήσεως των αποδεικτικών στοιχείων, προσδιόρισε την αποδεικτική αξία της εκτιμήσεως αυτής, χωρίς να έχει αποδειχθεί ότι παρέβη τους κανόνες σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεων ή το βάρος αποδείξεως.

45. Τούτο ισχύει, κατά την άποψή μου, και όσον αφορά (i) την συνεκτίμηση, από το Πρωτοδικείο, της καταθέσεως της H. Heine κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών και (ii) το συμπέρασμα που διατυπώνεται στη σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Όσον αφορά, ειδικότερα, το προαναφερθέν συμπέρασμα, δεν μπορεί να γίνει δεκτό, σύμφωνα με την ερμηνεία που δίδει ο R. Schräder στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ότι το Πρωτοδικείο «έκρινε υπερβολικά αυστηρά τους ισχυρισμούς του» ή ότι του «προσήψε» ότι δεν προσκόμισε αρκούντως εξειδικευμένα στοιχεία·

15 — Βλ. σημεία 25, 26 και 36 ανωτέρω.

16 — Πρέπει να τονιστεί, ειδικότερα, ότι, στο σημείο 41 της προσφυγής του ενώπιον του Πρωτοδικείου, ο R. Schräder επικαλείται ως αποδεικτικό στοιχείο την κατάθεση της H. Heine προς επίρρωση των ισχυρισμών που προέβαλε ενώπιον του τμήματος προσφυγών και όχι προς αμφισβήτηση της ορθότητας των πρακτικών.

αντιθέτως, κατά την αξιολόγηση των εν λόγω στοιχείων –και χωρίς, να υποπέσει, κατά τη γνώμη μου, σε δικονομικό σφάλμα– το Πρωτοδικείο έκρινε μόνον ότι οι εξηγήσεις, οι μαρτυρικές καταθέσεις και οι πραγματογνωμοσύνες που επικαλέστηκε ο R. Schräder δεν αρκούν για να ανατραπεί το συμπέρασμα του Bundessortenamt.

46. Τέλος, όσον αφορά τον ισχυρισμό που ο R. Schräder προβάλλει επανειλημμένως –με όλους τους λόγους αναιρέσεως– περί πλημμελούς εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και την αιτίασή του ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε τα αιτήματά του για διεξαγωγή αποδείξεων, θα ήθελα να επισημάνω ότι, κατά πάγια νομολογία του Πρωτοδικείου, σχετικά με την εξέταση, από το Πρωτοδικείο, των υποβαλλόμενων από διάδικο αιτημάτων για λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας και για διεξαγωγή αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να κρίνει την ενδεχόμενη ανάγκη συμπληρώσεως των στοιχείων που έχουν τεθεί υπόψη του στο πλαίσιο των υποθέσεων των οποίων επιλαμβάνεται. Το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει την επάρκεια των αποδεικτικών στοιχείων και η κρίση του αυτή δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Πρωτοδικείο έχουν παραμορφωθεί ή αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου προκύπτει προδήλως από τα στοιχεία της δικογραφίας[17]. Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, δεν έχει αποδειχθεί παραμόρφωση αποδεικτικών στοιχείων ή ανακρίβεια[18], οι αιτιάσεις ως προς την απόρριψη, από το Πρωτοδικείο, των αιτημάτων περί διεξαγωγής αποδείξεων είναι, κατά τη γνώμη μου, απορριπτέες.

47. Κατόπιν των προεκτεθέντων, φρονώ ότι το πρώτο και το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

β) Επί του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, περί νομικής πλάνης κατά την αξιολόγηση της καταθέσεως του E. van Jaarsveld

i) Κύρια επιχειρήματα

48. Το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αφορά τη διαθεσιμότητα της ποικιλίας SUMCOL 01 στη Νότια Αφρική και κατατείνει στην αμφισβήτηση της διαπιστώσεως που διατυπώνει το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο «προσφεύγων απέδειξε απλώς ότι επιχείρηση της Κένυας, η Florensis, κατείχε

17 — Βλ. σχετικά, αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 2008, C-47/07 P, Masdar κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. I-9761, σκέψη 99), της 10ης Ιουλίου 2001, C-315/99 P, Ismeri Europa κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου (Συλλογή 2001, σ. I-5281, σκέψη 19), καθώς και της 11ης Σεπτεμβρίου 2008, C-75/05 P, και C-80/05 P, Γερμανία κατά Kronofrance (Συλλογή 2008, σ. I-6619, σκέψη 78).

18 — Βλ. σημεία 41 έως 45 ανωτέρω.

περιορισμένο αριθμό δειγμάτων, στο τέλος του 2001, για δοκιμές παραγωγικότητας, και μια επιχείρηση της Νότιας Αφρικής, η Alba Atlantis, είχε εκδηλώσει παροδικό ενδιαφέρον, στις αρχές του 2002, για να λάβει άδεια αποκλειστικής διανομής της ποικιλίας αυτής στη Νότια Αφρική». Ο R. Schräder χαρακτηρίζει τις διαπιστώσεις αυτές εσφαλμένες, διότι απέδειξε ότι ήταν δυνατή η δι' αλληλογραφίας αγορά φυτών της ποικιλίας SUMCOL 01 στην Αφρική από τη Γερμανία. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο δεν δέχθηκε το αίτημά του για διεξαγωγή αποδείξεων ως προς τον ισχυρισμό του ότι το φυτό που αναπτύχθηκε στον ιδιωτικό κήπο του E. van Jaarsveld ήταν της ποικιλίας SUMCOL 01 και όχι ποικιλίας που είναι ευρέως διαθέσιμη στα φυτώρια της Νότιας Αφρικής. Ο R. Schräder προβάλλει, ακόμη, ότι η αξιολόγηση του Πρωτοδικείου στερείται λογικής και συνιστά παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων, διότι το Πρωτοδικείο δέχθηκε τη διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι η ποικιλία αναφοράς ήταν ευρέως διαθέσιμη σε φυτώρια στη Νότια Αφρική, μολονότι ο R. Schräder είχε υποστηρίξει –χωρίς να αντικρουστεί επ' αυτού– ότι μια επιχείρηση της Νότιας Αφρικής είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον να λάβει άδεια αποκλειστικής διανομής της ποικιλίας αυτής.

49. Με το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο R. Schräder βάλλει κατά της κρίσεως που διατυπώνει το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 84, 93 και 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με την αξιοπιστία και την αμεροληψία του E. van Jaarsveld ως ειδικού, όσον αφορά την καταχώριση της ποικιλίας SUMCOL 01. Στο πλαίσιο αυτό, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του ορισμένους ισχυρισμούς του R. Schräder και δεν του επέτρεψε να προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο E. van Jaarsveld είχε συμφέρον να αποτρέψει την καταχώριση της ποικιλίας SUMCOL 01.

50. Το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αφορά, ειδικότερα, τη διαπίστωση στην οποία καταλήγει το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο R. Schräder δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία δυνάμενα να θέσουν εν αμφιβόλω την αξιοπιστία της καταθέσεως του E. van Jaarsveld. Ο R. Schräder υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε δεόντως υπόψη του στοιχεία που δείχνουν ότι η αξιοπιστία του E. van Jaarsveld είναι αμφισβητήσιμη.

ii) Εκτίμηση

51. Πρώτον, οι αιτιάσεις που διατυπώνονται με το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως στρέφονται, κατ' ουσίαν, κατά της συλλογιστικής βάσει της οποίας το Πρωτοδικείο απέρριψε, με τη σκέψη 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα επιχειρήματα με τα οποία ο R. Schräder επιχείρησε να αντικρούσει την άποψη του τμήματος προσφυγών ότι η πείρα αποκλείει να έχουν καταλήξει φυτά της

ποικιλίας SUMCOL 01 στον ιδιωτικό κήπο του E. van Jaarsveld.

52. Ωστόσο, με τις σκέψεις 86 και 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο κατέστησε σαφές ότι, ακόμη κι αν η κρίση αυτή του τμήματος προσφυγών είναι εσφαλμένη, όπως υποστηρίζει ο R. Schräder, το σφάλμα αυτό δεν έχει επιπτώσεις στη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, διότι, σε κάθε περίπτωση, δεν τίθεται εν αμφιβόλω η εκτίμηση του ΚΓΦΠ ότι, βάσει των αποτελεσμάτων της τεχνικής εξετάσεως, η ποικιλία SUMCOL 01 και η ποικιλία E. van Jaarsveld διαφέρουν μεταξύ τους.

53. Είναι, επομένως, προφανές ότι οι αιτιάσεις που διατυπώνονται στο πλαίσιο του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως στρέφονται κατά λόγων που το Πρωτοδικείο συμπεριέλαβε ως εκ περισσού στην αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, οι αιτιάσεις αυτές, ακόμη και αν θεωρηθούν βάσιμες, δεν μπορούν να επιφέρουν ακύρωση της αποφάσεως αυτής και, κατά πάγια νομολογία, πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελείς[19].

54. Η δική μου άποψη, πάντως, είναι ότι οι αιτιάσεις αυτές πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να απορριφθούν ως απαράδεκτες, καθώς στρέφονται, ειδικότερα, κατά της διαπιστώσεως του Πρωτοδικείου ότι δεν αποδείχθηκε η διαθεσιμότητα της ποικιλίας SUMCOL 01, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, στη Νότια Αφρική και κατά της απορρίψεως των ισχυρισμών του αναιρεσείοντος ότι τα υποστηριζόμενα από τον E. van Jaarsveld στερούνται αξιοπιστίας. Με τις αιτιάσεις αυτές, ο R. Schräder αμφισβητεί προδήλως την αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο και ζητεί από το Δικαστήριο να υποκαταστήσει τη δική του αξιολόγηση στην αξιολόγηση του Πρωτοδικείου[20].

55. Επιπλέον, φρονώ ότι το Πρωτοδικείο δεν έχει παραμορφώσει, με την αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων ούτε έχει στηρίξει τις διαπιστώσεις του σε ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία[21].

56. Επομένως, το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέα.

19 — Βλ. σχετικά, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Απριλίου 2007, C-273/05 P, ΓΕΕΑ κατά Celltech (Συλλογή 2007, σ. I-2883, σκέψεις 55 και 56), της 8ης Μαΐου 2003, C-122/01 P, T. Port κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. I-4261, σκέψη 17), και της 22ας Δεκεμβρίου 1993, C-244/91 P, Giorgio Pincherle κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-6965, σκέψη 31).

20 — Βλ,. συναφώς, σημεία 33 και 34 ανωτέρω και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

21 — Παραπέμπω, συναφώς, στη σκέψη 46 και στην εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

γ) Επί του έκτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με εσφαλμένες διαπιστώσεις ως προς το αν η ποικιλία αναφοράς θεωρείται κοινώς γνωστή

i) Κύρια επιχειρήματα

57. Με το έκτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά τις σκέψεις 90, 91, 68, 80 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο R. Schräder προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το Πρωτοδικείο, εξετάζοντας αν η ποικιλία E. van Jaarsveld θεωρείται κοινώς γνωστή κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94, υπέπεσε σε πολλαπλά σφάλματα. Αιτία των σφαλμάτων αυτών είναι ότι ο Πρωτοδικείο δεν διέκρινε μεταξύ «ποικιλίας» και «είδους» και χρησιμοποίησε τους όρους αυτούς ως συνώνυμους.

58. Ο R. Schräder υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο έσφαλε και παραμόρφωσε αποδεικτικά στοιχεία, λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι το τμήμα προσφυγών, το ΚΓΦΠ και το Bundessortenamt εξομοίωσαν την ποικιλία αναφοράς E. van Jaarsveld προς την περιγραφόμενη από τον L. E. Codd «ποικιλία». Δεύτερον, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει αντίφαση, διότι στις σκέψεις 80 και 96 αναφέρεται ότι ο L. E. Codd έχει περιγράψει το βοτανικό «είδος» Plectranthus ornatus, ενώ στη σκέψη 91 γίνεται λόγος για «ποικιλία» Plectranthus ornatus. Τρίτον, το Πρωτοδικείο διεύρυνε το αντικείμενο της δίκης, μολονότι αποφάνθηκε, με τη σκέψη 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΚΓΦΠ δεν μπορεί να επικαλεστεί για πρώτη φορά ενώπιον του την περιγραφείσα από τον L. E. Codd «ποικιλία», εφόσον το τμήμα προσφυγών δεν είχε λάβει υπόψη του την ποικιλία αυτή.

ii) Εκτίμηση

59. Ο πρώτος ισχυρισμός που προβάλλεται στο πλαίσιο του έκτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως φαίνεται να στηρίζεται σε αποσπασματική ερμηνεία της σκέψεως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

60. Με τις εν προκειμένω αμφισβητούμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο εξέτασε το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, στο πλαίσιο του οποίου ο R. Schräder χαρακτήρισε εσφαλμένη την εκτίμηση του ΚΓΦΠ ότι η ποικιλία αναφοράς ήταν κοινώς γνωστή και, ειδικότερα, την εκτίμηση του E. van Jaarsveld ότι τα επίμαχα φυτά ανήκουν σε ποικιλία που διατίθεται από πολλών ετών στα καταστήματα κηπευτικών ειδών της Νότιας Αφρικής. Ο R. Schräder υποστήριξε, συγκεκριμένα,

ότι το μόνο που αποδείχθηκε είναι η ύπαρξη μεμονωμένου φυτού που φύεται στον ιδιωτικό κήπο του E. van Jaarsveld[22].

61. Το Πρωτοδικείο έκρινε συναφώς, με τη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο R. Schräder δεν προέβαλε συγκεκριμένα επιχειρήματα ή αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη του δεύτερου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, με τον οποίον, όπως συνοπτικά αναφέρει το Πρωτοδικείο, αμφισβήτησε τη «διενεργηθείσα από το τμήμα προσφυγών εξομοίωση της ποικιλίας αναφοράς που προερχόταν από τον κήπο του E. van Jaarsveld με τη νοτιοαφρικανική ποικιλία του είδους Plectranthus ornatus, που περιγράφεται στις επίμαχες επιστημονικές δημοσιεύσεις και την οποία αφορούν οι δηλώσεις του E. van Jaarsveld και της J. Sadie». Το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι το τμήμα προσφυγών προέβη βασίμως στην εξομοίωση αυτή βάσει των εκτιμήσεων του E. van Jaarsveld.

62. Επομένως, με το εν λόγω απόσπασμα, δεν επιχειρείται η εξομοίωση «ποικιλίας» και «είδους»[23], αλλά απορρίπτεται η άποψη ότι το δείγμα που εστάλη ως ποικιλία αναφοράς ανήκει σε μεμονωμένο φυτό από τον κήπο του E. van Jaarsveld και επικυρώνεται η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών, στη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, λαμβανομένων υπόψη διαφόρων στοιχείων, όπως οι μαρτυρίες των E. van Jaarsveld και J. Sadie (του νοτιοαφρικανικού Υπουργείου Γεωργίας) και της περιγραφής του Δρ L.E. Codd, «τα μοσχεύματα που εστάλησαν ήσαν του είδους P. ornatus, όπως το είδος αυτό καλλιεργείται στη Νότια Αφρική».

63. Θεωρώ, επομένως, αβάσιμο τον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

64. Με τον δεύτερο ισχυρισμό, υποστηρίζεται ότι υπάρχει αντίφαση μεταξύ των σκέψεων 80, 81 και 91, λόγω της προβαλλόμενης συγχύσεως των εννοιών «ποικιλία» και «είδος».

65. Το αν η αιτιολογία αποφάσεως του Πρωτοδικείου είναι αντιφατική ή πλημμελής αποτελεί νομικό ζήτημα που υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο[24].

22 — Βλ. σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

23 — Σημειωτέον ότι στη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο κάνει λόγο για εξομοίωση της *ποικιλίας* αναφοράς με τη νοτιοαφρικανική *ποικιλία του είδους Plectranthus ornatus*.

24 — Βλ. σχετικά, μεταξύ άλλων, απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-403/04 P και C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries και Nippon Steel κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-729, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

66. Πάντως, από τις σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που παραθέτει ο R. Schräder δεν προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του τη διάκριση μεταξύ των εννοιών «ποικιλία» και «είδος». Αντιθέτως, στη σκέψη 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο δέχεται ότι το Plectranthus ornatus είναι είδος με πολλές ποικιλίες και, στη σκέψη 91, το Πρωτοδικείο κάνει λόγο για «νοτιοαφρικανική ποικιλία του είδους Plectranthus ornatus».

67. Περαιτέρω, όσον αφορά τον ισχυρισμό του R. Schräder ότι το Πρωτοδικείο αφήνει εσφαλμένως να εννοηθεί, με τη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι περιγραφές στις επιστημονικές δημοσιεύσεις του Δρ L. E. Codd αφορούν την ποικιλία και όχι το είδος Plectranthus ornatus, επισημαίνεται ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν εντοπίζεται καμία αντίφαση στο πλαίσιο αυτό, διότι κάθε είδος –ως εκ της φύσεώς του– υφίσταται μόνο διά των ποικιλιών του και, για τον λόγο αυτόν, η λεπτομερής περιγραφή ενός είδους φυτού δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις ποικιλίες που το είδος αυτό περιλαμβάνει.

68. Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, φρονώ ότι το Πρωτοδικείο δεν έχει υποπέσει σε σύγχυση όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ «ποικιλίας» και «είδους» και, ως εκ τούτου, η συλλογιστική του δεν εμπεριέχει αντιφάσεις ή σφάλματα.

69. Τέλος, ο τρίτος ισχυρισμός, περί διευρύνσεως του αντικειμένου της δίκης, φαίνεται να στηρίζεται σε εξίσου περιοριστική ερμηνεία της σκέψεως 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, ως εκ τούτου, πρέπει και αυτός να απορριφθεί ως αβάσιμος.

70. Επομένως, φρονώ ότι το έκτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

71. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι εξ ολοκλήρου απορριπτέος.

2. Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

α) Επί του πρώτου, δεύτερου και τρίτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, με τα οποία προβάλλεται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει πρόδηλες αντιφάσεις, σφάλματα όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων και παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου, κατά το μέτρο που επιβεβαιώνει ότι, για να αποδειχθεί αν η ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή, μπορούν να ληφθούν υπόψη επιστημονικές δημοσιεύσεις

i) Κύρια επιχειρήματα

72. Το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως αφορά τις σκέψεις 96 έως 100 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, ειδικότερα, τη διάκριση μεταξύ είδους και ποικιλίας. Κατά τον R. Schräder, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του ότι στις παρατεθείσες επιστημονικές δημοσιεύσεις γίνεται λόγος για είδος και όχι για ποικιλία φυτού και, ως εκ τούτου, η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εμπεριέχει πρόδηλες αντιφάσεις. Συναφώς, ο R. Schräder προβάλλει ότι, σύμφωνα με τις σκέψεις 80 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το είδος Plectranthus ornatus περιλαμβάνει διάφορες ποικιλίες και, συνεπώς, οι περιγραφές στις επίμαχες επιστημονικές δημοσιεύσεις αφορούν περιγραφές είδους φυτού, ενώ το παρατιθέμενο από το Πρωτοδικείο έγγραφο TG/1/3 της UPOV περιέχει μόνο λεπτομερείς περιγραφές «ποικιλίας» φυτού. Περαιτέρω, οι διαπιστώσεις στις οποίες καταλήγει το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εκφεύγουν από το πλαίσιο που το ίδιο έχει καθορίσει με τη σκέψη 66 της αποφάσεως αυτής.

73. Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως ο R. Schräder υποστηρίζει –όπως άλλωστε προκύπτει από το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως– ότι η διεξαγωγή αποδείξεων από το ΚΓΦΠ, το τμήμα προσφυγών και το Πρωτοδικείο ήταν προδήλως ελλιπής, διότι δεν έγινε σύγκριση μεταξύ των χαρακτηριστικών του φυτού, όπως αυτά περιγράφονται στις επιστημονικές δημοσιεύσεις που ελήφθησαν υπόψη, και των χαρακτηριστικών της ποικιλίας SUMCOL 01.

74. Με το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, ο R. Schräder προβάλλει ότι, αντιθέτως προς ό,τι δέχθηκε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 97 έως 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η δημοσίευση λεπτομερούς περιγραφής φυτικής ποικιλίας δεν μπορεί καταρχήν, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, να ληφθεί υπόψη για να διαπιστωθεί αν η ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή. Προς στήριξη του ισχυρισμού του, ο R. Schräder επικαλείται τις Συμβάσεις UPOV του 1978 και του 1991, τη γερμανική νομοθεσία και τη νομοθεσία περί ευρεσιτεχνιών.

ii) Εκτίμηση

75. Όπως και με το έκτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με το πρώτο, το δεύτερο

και το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως αμφισβητούνται οι διαπιστώσεις βάσει των οποίων το Πρωτοδικείο έκρινε ορθή την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι η ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή.

76. Κατά το μέρος που το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως συμπίπτει με το έκτο μέρος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, παραπέμπω σε προηγούμενες παρατηρήσεις μου[25]. Όσον αφορά, ειδικότερα, τη σκέψη 98 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εκεί αναφέρεται απλώς και μόνον ότι, κατά το έγγραφο TG/1/3 της UPOV, η δημοσίευση λεπτομερούς περιγραφής περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να διαπιστωθεί αν μια ποικιλία είναι κοινώς γνωστή. Τούτο αναφέρθηκε προς στήριξη της ερμηνείας που έδωσε το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94, σύμφωνα με την οποία η δημοσίευση λεπτομερούς περιγραφής μπορεί να ληφθεί υπόψη δυνάμει της διατάξεως αυτής. Μολονότι, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι κανόνες της UPOV προβλέπουν τη δημοσίευση λεπτομερούς περιγραφής μιας φυτικής «ποικιλίας», τούτο δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει πρόδηλες αντιφάσεις, επειδή δέχεται ότι το τμήμα προσφυγών καλώς έλαβε υπόψη του τις λεπτομερείς περιγραφές που περιέχονται στα επίμαχα επιστημονικά έργα.

25 — Βλ. σημεία 66 και 67 ανωτέρω.

77. Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι, στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, δεν εξετάζεται η νομιμότητα της διαδικασίας και, ειδικότερα, η νομιμότητα της διεξαγωγής αποδείξεων ενώπιον του ΚΓΦΠ και του τμήματος προσφυγών, αλλά η νομιμότητα της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου.

78. Δεύτερον, με τις σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατά των οποίων στρέφονται οι συγκεκριμένες αιτιάσεις, το Πρωτοδικείο έκρινε μόνον ότι το τμήμα προσφυγών καλώς έλαβε υπόψη του τις επίμαχες επιστημονικές δημοσιεύσεις, προκειμένου να διαπιστώσει αν η ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή. Συνεπώς, είναι αλυσιτελής ο ισχυρισμός ότι η διεξαγωγή αποδείξεων από το Πρωτοδικείο ήταν προδήλως ελλιπής, επειδή δεν έγινε σύγκριση μεταξύ των χαρακτηριστικών του φυτού, όπως αυτά περιγράφονται στις εν λόγω δημοσιεύσεις, και των χαρακτηριστικών της ποικιλίας SUMCOL 01.

79. Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, επισημαίνεται ότι, όπως ορθώς έκρινε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 99 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94 απαριθμούνται ορισμένες περιπτώσεις όπου η ύπαρξη άλλης ποικιλίας θεωρείται ότι είναι κοινώς γνωστή, πλην όμως δεν απαριθμούνται εξαντλητικά

τα στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη ούτε τίθεται άλλος περιορισμός όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων.

80. Περαιτέρω, το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 7 της Συμβάσεως UPOV του 1991, το οποίο επικαλείται ο R. Schräder στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η λεπτομερής περιγραφή σε επιστημονική δημοσίευση δεν καταλέγεται ρητώς –όπως συνέβαινε με τη Σύμβαση του 1978– στα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη δεν σημαίνει ότι η Σύμβαση και, κατ' επέκταση, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94 απαγορεύουν να ληφθεί υπόψη το στοιχείο αυτό. Επίσης, οι συγκρίσεις με τη γερμανική νομοθεσία και τη νομοθεσία περί ευρεσιτεχνιών δεν ασκούν επιρροή όσον αφορά την ερμηνεία του κανονισμού αυτού.

81. Φρονώ ότι δεν υφίστανται επιτακτικοί λόγοι για να μη λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές δημοσιεύσεις κατά την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94. Το αν και κατά πόσον μια επιστημονική δημοσίευση αποδεικνύει ή συμβάλλει στο να αποδειχθεί ότι μια ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή είναι εντελώς διαφορετικό ζήτημα, το οποίο κρίνεται κατά περίπτωση και, συγκεκριμένα, βάσει του περιεχομένου της κάθε δημοσιεύσεως.

82. Επομένως, κατ' εμέ, δεν είναι νομικώς εσφαλμένη η κρίση του Πρωτοδικείου ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έλαβε υπόψη του τις λεπτομερείς περιγραφές που περιέχονται στα επίμαχα επιστημονικά έργα, προκειμένου να διαπιστώσει αν η ποικιλία αναφοράς είναι κοινώς γνωστή.

83. Σημειωτέον, τέλος, ότι οι δημοσιεύσεις αυτές αποτελούν πάντως ένα μόνον από τα στοιχεία που το τμήμα προσφυγών έλαβε υπόψη του, προκειμένου να διαπιστώσει αν η ποικιλία αναφοράς του E. van Jaarsveld είναι κοινώς γνωστή.

84. Κατόπιν των προεκτεθέντων, φρονώ ότι το πρώτο, δεύτερο και τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

β) Επί του τέταρτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με εσφαλμένη η κρίση του Πρωτοδικείου επί των επιχειρημάτων του R. Schräder περί παραβάσεως του άρθρου 62 του κανονισμού 2100/94

i) Κύρια επιχειρήματα

85. Με το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, ο R. Schräder επικρίνει τη διαπίστωση που διατυπώνει το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η παρατιθέμενη στη σκέψη 103 της αποφάσεως αυτής άποψή του ότι η ποικιλία SUMCOL 01 πρέπει να αναγνωρισθεί από το ΚΓΦΠ ως σαφώς διακριτή αντιφάσκει εμφανώς προς την άποψή του ότι η οικεία ποικιλία SUMCOL 01 και η ποικιλία αναφοράς E. van Jaarsveld ταυτίζονται. Δεν υφίσταται αντίφαση, διότι –όπως υποστηρίζει– τα φυτά που απέστειλε ο E. van Jaarsveld ανήκουν στην ποικιλία SUMCOL 01 και, ως εκ τούτου, δεν υφίσταται «ποικιλία αναφοράς», οπότε δεν τίθεται θέμα διακρίσεώς της από την ποικιλία SUMCOL 01.

ii) Εκτίμηση

86. Θα ήθελα, καταρχάς, να επισημάνω ότι, στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του προβληθέντος ενώπιον του Πρωτοδικείου πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο R. Schräder υποστήριξε, όπως αναφέρεται στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ΚΓΦΠ έπρεπε να διαπιστώσει ότι η ποικιλία SUMCOL 01 είναι σαφώς διακριτή. Δεδομένου ότι, με το πρώτο σκέλος του αυτού του λόγου ακυρώσεως, ο R. Schräder επιχείρησε να δείξει ότι η ποικιλία SUMCOL 01 και η ποικιλία του E. van Jaarsveld κατ' ουσίαν ταυτίζονται, το Πρωτοδικείο έκρινε με τη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι οι δύο αυτές απόψεις είναι προδήλως αντιφατικές μεταξύ τους.

87. Δεύτερον, με τη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το αβάσιμο των επιχειρημάτων που αναπτύσσει ο R. Schräder στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως συνάγεται από την εξέταση των δύο πρώτων σκελών του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

88. Επομένως, η αιτίαση ότι το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε αντιφατικές τις απόψεις του R. Schräder –ακόμη και αν υποτεθεί βάσιμη– είναι πάντως αλυσιτελής και δεν επηρεάζει το κύρος της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

89. Κατά συνέπεια, το τέταρτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως είναι απορριπτέο.

γ) Επί του πέμπτου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, σχετικά εσφαλμένη αξιολόγηση της συμμετοχής της H. Heine στην ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών

i) Κύρια επιχειρήματα

90. Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, ο R. Schräder υποστηρίζει ότι, κατά την αξιολόγηση της συμμετοχής της H. Heine στην ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών, με τις σκέψεις 129 έως 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο παρέβη τα άρθρα 60, παράγραφος 1, και 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95. Πρώτον, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη του ότι, κατά το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 1239/95, η συμμετοχή στην ακρόαση προϋποθέτει απόφαση περί λήψεως αποδεικτικού μέτρου. Επομένως, ακόμη και αν η H. Heine εμφανίστηκε ως «εκπρόσωπος» του ΚΓΦΠ, και όχι ως μάρτυρας ή εμπειρογνώμονας, έπρεπε να είχε κληθεί νομοτύπως στην ακρόαση. Δεύτερον, είναι εσφαλμένη η διαπίστωση του Πρωτοδικείου ότι η H. Heine «εκπροσωπούσε»[26] το ΚΓΦΠ, διότι αυτή ήταν τότε υπάλληλος του Bundessortenamt. Τρίτον, το ΚΓΦΠ και το τμήμα προσφυγών δεν στοιχειοθέτησαν τον ισχυρισμό τους ότι η H. Heine μπορούσε, κατά το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95, να ενεργήσει εγκύρως εξ ονόματος του ΚΓΦΠ.

ii) Εκτίμηση

91. Τονίζεται, καταρχάς, ότι, όσον αφορά τον ισχυρισμό του R. Schräder ότι, αντιθέτως προς ό,τι δέχθηκε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η H. Heine είναι υπάλληλος του Bundessortenamt και όχι του ΚΓΦΠ, προκύπτει ότι η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε ανακρίβεια του γερμανικού κειμένου της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Είναι, όμως, προφανές, τόσο από το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο της αποφάσεως αυτής, όσο και από τη συστηματική ερμηνεία του συγκεκριμένου αποσπάσματος ότι το Πρωτοδικείο δέχεται, κατ' ουσίαν, ότι η H. Heine εμφανίστηκε υπό την ιδιότητά της ως «εκπροσώπου» του ΚΓΦΠ.

92. Δεύτερον, εφόσον η H. Heine δεν μετέσχε στην ακρόαση αυτοτελώς, ούτε βέβαια ως μάρτυρας ή εμπειρογνώμονας, αλλά ως εκπρόσωπος του ΚΓΦΠ, το οποίο, κατά το

26 — Στο γερμανικό κείμενο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως χρησιμοποιείται η λέξη «Bedienstete», (δημόσιος) υπάλληλος.

άρθρο 68 του κανονισμού 2100/94, μετέχει στην ακρόαση, το Πρωτοδικείο δεν παρέβη το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 1239/95, επιβεβαιώνοντας, με τη σκέψη 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εμφάνιση της H. Heine στην ακρόαση δεν απαιτούσε απόφαση περί λήψεως αποδεικτικού μέτρου κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

93. Τρίτον, στο πλαίσιο αυτό, το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, κατά το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95, οι πράξεις της H. Heine στο πλαίσιο της συμφωνίας μεταξύ ΚΓΦΠ και Bundessortenamt σχετικά με την τεχνική εξέταση θεωρούνται πράξεις του ΚΓΦΠ αντιτάξιμες προς τρίτους.

94. Ο R. Schräder δεν απέδειξε τον ισχυρισμό του περί νομικής πλάνης του Πρωτοδικείου όσον αφορά τη διαπίστωση αυτή ή την ερμηνεία του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 1239/95, προβάλλοντας μόνον ότι το ΚΓΦΠ και το τμήμα προσφυγών δεν απέδειξαν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις νόμιμης εκπροσωπήσεως του ΚΓΦΠ από τη H. Heine.

95. Επομένως, το πέμπτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

96. Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι, κατ' εμέ, εξ ολοκλήρου απορριπτέος.

97. Κατόπιν των προεκτεθέντων, έχω τη γνώμη ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

VII — Επί των δικαστικών εξόδων

98. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία βάσει του άρθρου 118 του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το ΚΓΦΠ ζήτησε να καταδικαστεί ο R. Schräder στα δικαστικά έξοδα και αυτός ηττήθηκε, πρέπει ο R. Schräder να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

VIII — Πρόταση

99. Για τους προεκτεθέντες λόγους, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως,

2) να καταδικάσει τον R. Schräder στα δικαστικά έξοδα.